

Marie Gelang: "Kairos och actio – en studie om förmågan till tajmning"

I en studie av tajmning i teaterrepetitioner sammanförs de två retoriska begreppen *actio* och *kairos* och förhållandet mellan dem diskuteras. Frågan är om och i så fall hur en talares uppträdande, *actio*, kan vara en av de processer som skapar det rätta ögonblicket, *kairos*.

Actio är en del av alla förmågor som utgör en talares kommunikativa kompetens. En annan aspekt av retorisk kommunikativ kompetens avser en talares förmåga till tajmning -*kairos* – vilket är direkt relaterat till den retoriska betydelsen av tid, plats, talare och publik, den korrekta och kunniga analysen av dessa faktorer och förmågan att använda rätt medel i en given situation för att uppnå trovärdighet. Således pekar *kairos* på ett särskilt ögonblick i tiden då endast en specifik handling är tänkt att äga rum. Detta särskilda ögonblick uppstår genom att många samtidiga processer sammanfaller till ett "nu".

I detta paper ges en kort redogörelse för begreppen *actio* och *kairos*. Därefter presenteras en analys av teaterrepetitioner med fokus på vilka instruktioner en teaterregissör ger till en skådespelare för att skapa tillfällen av *kairos* i gestaltningen av en roll. Slutligen kommer jag att relatera det jag i min forskning benämnt som *actiokvaliteter* till begreppet *kairos*.